

"Devindesmit devini" - neesi lētticīgs, nepārsūti ķēdes vēstules.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc Janka bēdājās?
- Vai var ticēt katrā vēstulē un e-pastā rakstītajam?

Padomi:

- Neesi lētticīgs un netici ķēdes vēstulēm! Netērē savu laiku tās pārsūtot!

"Apjukušās galvas" – pavadot pārlietu ilgu laiku pie datora, telefona un citām ierīcēm, ir iespēja kļūt atkarīgam.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc Jankas vectēvam sāpēja mugura un acis?
- Kāpēc aitiņas bija kļuvušas ļoti apaļīgas?
- Kāpēc fermas iemītnieki tik daudz laika pavadīja pie dažādām ierīcēm (datora, mobilā telefona), un kā tas ietekmēja viņu veselību?

Padomi:

- Pārlietu daudz laika pavadot pie dažādām ierīcēm (planšetes, datora, viedtālruna), no to lietošanas var kļūt atkarīgs!
- Ilgstoša sēdēšana pie datora un citām ierīcēm var pasliktināt ne tikai tavu veselību (slikta redze, muguras sāpes, traucēts miegs), bet arī sekmes skolā, personīgos sasniegumus, jo tiek „zagts” laiks, ko vari izmantot lietderīgāk, piemēram, nodarbojoties ar kādu hobiju!

"Atraugātājs" - padomā, pirms ko publicē internetā, jo vēlāk var nākties nožēlot.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc, tavuprāt, Janka sūtīja Zuzannai šādu video?
- Vai, tavuprāt, sūtīt kādam internetā savus video un fotogrāfijas ir droši?
- Kas var notikt ar jūsu internetā publicētajiem foto un video?
- Vai dzēšot sevī publicētus foto un video no interneta, tu vari būt drošs, ka tie no interneta arī tik tiešām pazūd?

Padomi:

- Pirms ko publicē internetā, atceries, ka to varēs redzēt itin visi!
- Publicējot materiālus (foto, video, informāciju) internetā, tiek zaudēta kontrole pār to izplatību, un arī tad, kad tos dzēs no sava interneta vietnes profila, nav garantijas, ka tos nevarēs atrast arī pēc vairākiem gadiem!

"Baltās aitas" - ne vienmēr viss, kas publicēts internetā ir patiesība.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Vai Jankas atrastā informācija internetā par aitu pienu bija pareiza?
- Kā var noteikt, ka internetā atrastā informācija ir patiesa un uzticama?
- Vai tu tici visam, ko izlasi internetā?
- Kā tu atpazīsti, ka internetā publicētā informācija ir aplama?

Padomi:

- Ne vienmēr internetā publicētā informācija ir patiesa!
- Meklē informāciju uzticamās interneta vietnēs, tāpat salīdzini arī ar citās lapās atrodamo informāciju!

"Bez kažociņa" - neliec internetā bildes, kurās esi redzams atkailinājies.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc aitiņa aizsūtīja aunam bildi, kurā redzama bez kažociņa?
- Vai auns drīkstēja fotogrāfiju, kas nav domāta viņam, sūtīt citiem?
- Kas jādara, ja redzi internetā fotogrāfiju, kura apkauno citu personu?

Padomi:

- Neievieto internetā fotogrāfijas, kurās esi redzams atkailināts, jo kāds tevi var apkaunot un izsmiet!
- Internetā publicētās fotogrāfijas var arī neizzust, ja tu tās izdzēs. Iespējams, kāds cits tās ir saglabājis un publicēs no jauna!

"Iepirkuma groziņš" - pirms pērc preces internetā, pārlicies vai vari to atļauties.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc aitiņai vairs nebija kažociņa?
- Vai internetā par pirkumiem ir jāmaksā tāpat kā reālajā dzīvē?

Padomi:

- Arī internetā par katru preci un pakalpojumu ir jāmaksā!
- Internetā iepirkties ir riskantāk, jo tu nevari preci apskatīt un aptaustīt!
- Pirms iegādājies preci internetā, pārrunā to ar kādu pieaugušo!

"Karnevāla maska" – nedariet visu, ko esat redzējuši internetā, kino, vai televīzijā.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kas notika ar auniem, kad tie centās atdarināt internetā redzēto?

	<ul style="list-style-type: none"> Vai visa internetā atrodamā informācija ir uzticama un droša? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Necenties atdarināt riskantas, internetā redzētas darbības!
	<p>"Masku balle" - ne vienmēr persona ir tas, par ko viņš uzdodas internetā.</p> <p>Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vai tas bija droši, ka Janka devās satikt internetā iepazīto Lūciju? Vai mēs vienmēr varam būt pārliecināti, ka zinām, ar ko patiesībā sarakstāties internetā? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tu nekad nevari būt drošs, ka internetā iepazītā persona ir tas, par ko viņa/ viņš uzdodas!
	<p>"Mobilo mānija" - kādas sekas var būt tam, ja telefonu nekad neizlaid no rokām.</p> <p>Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vai Janka uzvedās pieklājīgi, runājot nemitīgi pa telefonu sabiedriskās vietās? Vai, tavuprāt, Janka bija kļuvis atkarīgs no sava mobilā telefona? Kur atrodoties nebūtu vēlams skaļi runāt pa telefonu, un būtu nepieciešams izslēgt tālruņa zvana signālu? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sabiedriskās vietās (skolā, sabiedriskajā transportā, teātrī utt.) nerunā skaļi pa telefonu un ieslēdz klusuma režīmu, jo tas var traucēt apkārtējiem! Nekļūsti atkarīgs no sava mobilā telefona!
	<p>"Nedejo ar vilku" - neļauj sevi fotografēt vai filmēt situācijās, par kurām vēlāk vari tikt izsmiets.</p> <p>Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kāpēc vilki fotografēja aitiņas dejojot? Vai drīkst citus fotografēt un filmēt bez viņu atļaujas? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Neļauj sevi fotografēt un filmēt situācijās, par kurām vēlāk vari tikt izsmiets!

"Noslēpumainais draugs" - uzmanies no svešiniekiem, kas internetā vēlas draudzēties.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc, tavuprāt, aitiņa nevienam nestāstīja par viņas un vilka draudzību un norunāto tikšanos?
- Vai internetā var atpazīt viltvārdi? Kā?
- Kas būtu jādara, lai tikšanās ar internetā iepazītu personu būtu droša?

Padomi:

- Ne vienmēr persona ir tā, par ko uzdodas internetā!
- Uzmanieties no personām, kas vēlas, lai jūs slēptu draudzību ar viņu! Pastāstiet par to kādam pieaugušajam!
- Pirms ej uz tikšanos ar internetā iepazītu "draugu", pastāsti par to vecākiem, un uz tikšanos ņem kādu līdzi (vecākus, māsu vai brāli, draugus)!

"Otrs krasts" - nešķiro cilvēkus pēc tiem piederošajām mantām.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Vai drīkst spriest par personu pēc tai piederošajām mantām?
- Vai, tavuprāt, aitiņas bija pārāk augstprātīgas, ka nedraudzējās ar meža dzīvniekiem?

Padomi:

- Par cilvēku nevar spriest pēc viņam piederošajām mantām, svarīga ir rīcība!
- Tas, ka tev ir jaunāks vai modernāks mobilais tālrunis, nepadara tevi par labāku cilvēku citu acīs!

"Pikošanās" - video, kurā kāds redzams amizantā situācijā, var šķists smieklīgs, taču video redzamā persona var justies aizskarta un pazemota.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Vai drīkst filmēt un fotografēt citus bez viņu atļaujas?
- Kā Janka jutās, kad visi smējās par viņa video?
- Vai drīkst pārsūtīt smieklīgus video un fotogrāfijas, kurās kādam tiek darīts pāri?

Padomi:

- Neizplatiet video, kurā kādam tiek darīts pāri, bet ziņojiet par to kādam pieaugušajam!
- Video var būt patiesi uzjautrinošs, taču padomājiet, cik nepatīkami jūtas video redzamās personas!

"Atriebība" - ja kāds tevi terorizē internetā, neklusē, bet pastāsti to vecākiem vai policijai.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kas satrauca aitiņu?
- Kāpēc auns nelika mieru aitiņai?
- Ko darīt, ja saņem nepatīkamas vēstules un draudus internetā?

Padomi:

- Ja kāds tev neliek mieru un dara pāri internetā, neklusē, bet pastāsti par to kādam pieaugušajam!

"Resnkaklis" - neveido viltus profilu sociālajos portālos.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc Janka bija noskumis?
- Vai drīkst uzdoties par citu personu un veidot viltus profilu?

Padomi:

- Ja redzi, ka citam dara pāri (arī internetā), neklusē, bet pastāsti to kādam pieaugušajam!

"Rokas gaisā" - neatkārto visus žestus un izteicienus, ko esi dzirdējis un redzējis internetā vai televīzijā.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Vai tas, ka citi lieto rupjus vārdus, nozīmē, ka tā drīkst runāt?
- Kādos gadījumos labāk neatdarināt internetā un televīzijā redzēto?

Padomi:

- Neatdarini visu, ko redzi un dzirdi internetā un televīzijā!

"Skaistuma karalienes kronis" - mīli savu ķermeni tādu, kāds tas ir.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kas bija noticis aitiņai?
- Kāpēc aitiņa bija kļuvusi tik tieva?

Padomi:

- Mīli sevi tādu, kāds tu esi!

	<p>"Skalrunis" - padomā pirms publicē privātu informāciju internetā.</p> <p>Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kāpēc, tavuprāt, Janka atklāja par sevi un savu ģimeni tik daudz detalizētas un personīgas informācijas? • Kādu informāciju drīkst atklāt personām, kas iepazītas internetā? • Ko par personu var uzzināt no viņa publicētajām personīgajām fotogrāfijām? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepublicē un nedalies internetā ar pārlietu detalizētu personīgo informāciju (mājas adresi, tālruņa numuru, vecāku vārdus un uzvārdus utml.)! • Nestāsti internetā sastaptiem svešiniekiem par to, kādas mantas tev pieder! • Pirms internetā publicē fotogrāfiju, padomā, kas tajā redzams!
	<p>"Svešs mobilais" - nelasiet ziņas un vēstules, kas nav adresētas jums.</p> <p>Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vai Janka drīkstēja lasīt vectēvam domātas ziņas? • Vai drīkst aizmigt citu mantas bez viņu atļaujas? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobilais tālrunis ir katras personas privātais īpašums, un to bez atļaujas aizmigt nedrīkst! • Nelasi ziņas, kas nav domātas tev, jo katram ir tiesības uz privātumu!
	<p>"Tūkstoš draugu" - nav svarīgi, cik tev daudz draugu internetā, svarīgi ir draugi, kas ir ar tevi reālajā dzīvē.</p> <p>Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vai informāciju, ar ko Janka dalījās sociālajos portālos, bija nepieciešams publicēt? • Kādu informāciju ir lieki publicēt sociālajos portālos? • Vai personu, ar kuru „draudzējies” internetā, bet neesi saticis reālajā dzīvē, var uzskatīt par īstu draugu? <p>Padomi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nav svarīgi, cik tev ir daudz draugu sociālajos portālos, bet gan cik tev ir draugu reālajā dzīvē! • Īstie draugi būs ar tevi gan priekos, gan bēdās, bet interneta vidē sastaptie - tikai datora ekrānā!

"Ugunošana" - izvērtē, vai internetā publicētā informācija ir patiesa un droša.

Jautājumi pēc filmiņas noskatīšanās:

- Kāpēc fermas dzīvnieciņu petardes nebija drošas?
- Vai viss, kas internetā rakstīts, ir drošs un pārbaudīts?

Padomi:

- Netici visam, kas rakstīts internetā!
- Neizgatavo un nededzini paštaisītas sprāgstvielas un citus bīstamus priekšmetus!